

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Nr. 26. ANUL XV.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: joi și duminică. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expediția foiei pe afara la c. r. poșta, cu bani gați prin scrisori francate, adresate către expediția. Prețului prenumeratiunii pentru Săbiu este pe anu 7. fl. v. a. ur' pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru întea 6ra cu 7. cr. sirulu, pentru a două 6ra cu 5 1/2 cr. și pentru a trei a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiu, în 30 Martiu (11 Apr.) 1867.

Scótele nóstre în Transilvania.

II.

D. corespundinte alu „Albinci“, dăce ca „scótele nóstre stau mai eschisivminte sub ingrigirea bisericeii și totusi ele se afla în statu deplorabilu.“ Dar pentru ce acestu „totusi“? — Căndu dintre doi insi, obligati de a lucră împreuna la ce va, remane numai unulu pre lângă detorint'a sea, iera celalaltu se codesce séu se retrage de totu de a-si face și elu detorint'a, se dăce óre: la lucru a ramasu numai unulu dintre conlucratori și lucrulu acela totusi nu s'a ispravitu dupa cuviintia? Logic'a de siguru nu argumentéza astfelu. —

Dar sa cercelăm, pentru ce scótele nóstre stau mai eschisivminte sub ingrigirea bisericeii? — Responsulu celu mai simplu și mai de aprópe la întrebarea acést'a este: pentru ca statulu în parte si-a retrasu ingrigirea sea dela scóte. Ei bine, dar pentru ce statulu si-a retrasu ingrigirea sea dela scóte și le-a lasatu pre acelea mai eschisivminte sub ingrigirea bisericeii? — Dupa noi, la întrebarea acést'a va dá unu respunsu dreptu, unu respunsu nepartinitoriu numai — istori'a, cându aceea se va apucá sa insemne pre tablele ei politic'a și nevoile, ce au bantuitu patri'a nóstra, și cari póte ca nu si-au datu inea în capu.

Intr'aceea sa nu trecemu cu vederea unu pretestu, carele s'au fauritu de buna séma într'o fauriste înalta, dar ascunsa, pentru cá prin elu, celu puțin momentanu, statulu sa se arete scapatu de tota responsabilitatea, iera biserice'a sa se faca cu atátu mai respnsabila de starea scóteloru. S'a dăsu adeca și se mai dăce inea, ca preotínea nóstra au respinsu și au eschisu pre organele regimului, pre amplotiati, de a se mai amestecá în afacerile scóteloru nóstre, sub cuventu căci, prin amesteculu loru în acelea afaceri, s'aru vatemá autonomi'a biserice'sca.

Ne va fi permis inea a analizá puțințelu pretestulu acést'a și a-lu pune într'o lumina mai buna, pentru cá sa-lu póta apredá dupa meritulu lui celu adevératu și cei ce nu suntu initiati în arceanele politiceii mai înalte.

Pretestulu amintitu s'a tiesutu din acea imprejurare, ca suprem'a inspectiune biserice'sca de scóte și o parte din preotínea nóstră în adevér au trebuitu, de câte-va ori, sa întempine pre unii amplotiati ai statului cu autonomi'a biserice'sca, pentru cá prin acést'a, cá prin singur'a arma ce o aveau în mână, sa paralizéze nesuintiele nelegali, proselitistice și antinationali, nesuintie, prin care unii voiau sa vatemé dreptulu și odihn'a bisericeii nóstre, iera alții totu prin scóte, voiau sa vatemé interesele nóstre nationali.

Nu scimu déca vre-o inspectiune scolara și preotínea a vre-unei alte bisericeii din patria au avut cuventu a întempiná pre vre-unu amplotiatu în caus'a scolara cu autonomi'a biserice'sca; dar cumca inspectiune scolara și preotínea nóstre s'au datu destula ansa de a face acést'a; se póte vedé din actele oficióse, ce se consérva în archivulu Consistoriului metropolitanu. Acele acte suntu totu atâtea dovedí, ca unii amplotiati ai statului în adevér au trecut preste sfer'a oficiului loru, încercandu prin scóte a vatemá interesele confesiunale séu nationali alu poporului, carele singuru au întemeiatu și singuru și sustíne scótele sele. Întrebám acum, care dintre autoritátile biserice'sci din patria nu aru fi esitu înainte unoru asemenea amplotiati cu autonomi'a biserice'sca, pentru de a pune stavil'a abusu-lu loru?

Noi trebuie sa sustínem, ca chiaru și cându statulu aru sustíne scótele poporului prin mijlócele

sele proprii, chiaru și în casulu acést'a nu aru avé dreptu rici unu amplotiatu de ai statului a face, cá scóla sa luere contr'a confesiunii și nationalitátiei poporului, pre carele vrea sa-lu cultive. Acum, déca inspectiunea scolara și preotínea nóstră, convinsa prin fapte despre abuzarea unoru amplotiati cu puterea loru, s'au opusu acelu'a, provocandu-se la autonomi'a biserice'sca, i-au opritu dóra prin aceea, cá ei sa nu-si implínéscă oficiulu impusu loru de ministeriu: de a stáruí în contielegere cu preotínea, cá comunele biserice'sci sa-si zidéscă scóte și sa le tina în stare buna, cá parintii sa-si tramita copiii la scóla și se plătescá léf'a invetiatoriloru regulatu? — De siguru biserice'a nu iau impedeatu de a-si face detorint'a ast'a a loru; ci ei, amplotiati acei'a, dupa-ce au vedítu ca nu se mai potú tiné pe terenulu ilegalu pe care s'au fostu pusu, dupa-ce au vedítu ca nu potú ajunge la scóplu loru mascatu, au parasitu de totu caus'a scolara, și pentru a se escusá înainte lumei și pentru a innegrí pre preotii, prin rapórté oficióse și prin articoli jurnalistici, au începutu cu insinuatíuni cá cea amintita mai înainte; o insinuatíune aceea, precum amu credítu, fórté plausibila și, precum vomu vedé mai tardiu, și fórté politica.

Eata adevérat'a stare a lucrulu! Eata ce vina pórtă autonomi'a biserice'sca nóstre, căci unii amplotiati se arata straini de cátra scótele nóstre! Amu dăsu „unii amplotiati“; din causa căci nu toti amplotiati statului s'au purtatú fatia cu scótele nóstre, cá cei instrainati de cátra ele prin autonomi'a biserice'sca (?).

Noi cunóscemu între amplotiati statului și barbati de acei'a, cari si-au castigatu mari merite pentru scótele nóstre și prin ele pentru lumina poporului nostru, și cari în folosulu acestor'a au lucratu în cea mai buna armonia cu preotínea nóstră și n'au avutu nici odata cuventu a se plange contr'a autonomiei nóstre biserice'sci. Inteligint'a nóstră, recunoscátóre de asemenea merite, nu a întrelasatu a publicá numele acelu'a prin jurnalele nationali.

Mai trebuie sa amintim inea și de a trei'a categoria de amplotiati: de amplotiati acei'a ai statului, cari s'au aretatu totdeun'a, sa nu dicemu cu despretiu, dar cu apathia și neinteresare fatia cu scótele nóstre, fára de a se acoperí cu pretestulu autonomiei biserice'sci. Lumea vrea sa scia, ca pe lângă ordinatiunile publicate, prin cari se punea la anim'a amplotiatoru ingrigirea de starea din afara a scóteloru, li se dá totodata sa precépa, ca cu staruinti'a loru pentru infintierea și dotarea scóteloru prin poporu, sa nu mérga asiá departe, încátu sa slabéscă puterea de contributiune a acelu'a. Póte ca unii dintre amplotiati statului tocm'a pentru o astfelu de consideratiune înalta, s'au aretatu cu unu zelu atátu de moderatu întru staruinti'a loru pe lângă poporulu seracu, cá acelu'a sa-si edifice și sustina scóte, precum erau prevedíute și proiectate în harthiele ordinatiuniloru guverniale. La punctulu acést'a ne vinu în minte o gramada de requisitíuni, făcute din partea inspectoriloru nostri districtuali de scóte, cátra amplotiati statului, pentru cá, amesuratu ordinatiuniloru guverniale, sa-si implínéscă și ei detorint'a fatia cu scótele, și cari requisitíuni s'au perdutu fára nici unu resultat.

Unu barbatu de scóla germanu, în manualulu seu de pedagogia, tratandu despre scopulu și pusețiunea scólei populare, dăce: „E preste puțințea cá sa se faca o impresiune placuta asupr'a omului cu minte și cu anima, déca, elu, casarmele cele în forma de palaturi, temnitiele, spitalurile, teatrele și musele cele pompóse, le va asemená cu miserabilele, strimtele, afumatele și mardarele case de scóte, în

cari se dăce ca generatiunea tenera are sa se faca capabila de înaltele idei ale statului, ale bisericeii, ale moralitátiei. . .“ Acést'a s'a dăsu în comunu despre scótele populare din Germani'a, numai cu vre-o 10 ani înainte de ast'a. — Ei bine, n'amu putea face și noi asemenea asemenea? Amu putea negresítu; dar noi suntemu cu multu mai loiali și nu vremu sa vatemám pre nime, și apoi pe lângă aceea suntemu și prea siguri, ca cu de acelea sórté scóteloru nóstre totu nu s'aru îmbunatáti cu nimic'a. —

Dupa cele espuse pána aci, s'ar asteptá póte cá sa aretám și ce a facutu biserice'a nóstră prin organele sale, prin preotii, pentru scótele nóstre. La întrebarea acést'a inea respunsulu celu mai bunu ce se póte dá, l'a datu Venerabilu Consistoriu metropolitanu din Săbiu, sub nrulu seu 337 din 10 Maiu 1865, în urm'a unei interpelatiuni din partea în Guvernu regescu de sub nrulu 13727 din an. 1865; ne luám voia deci a ne provocá și noi la acelu respunsu, carele s'au publicatu și în nrulu . . alu foiei acést'e din anul 1865. Despre acelu respunsu oficiósu alu Consistoriului mai amintim aci numai atât'a, ca în elu s'a aretatu cu colorii vii și adevérate și starea în carea se afla poporulu nostru, și vointi'a și puțințea lui de a-si infintia și sustíne scóte. Înaltulu guv. se vede ca în tóte cele aretate au consimțitu cu Consistoriulu nostru; căci pre cale oficiósa celu puținu n'a mai facutu nici o reflexiune, la cele ce i s'au impartesítu în privint'a acést'a. Și ce e mai multu, Venerabilulu Consistoriu a propusu, cá déca cam-va Înaltulu Guvernu scie, ca preotínea nóstră séu insusi Consistoriulu aru fi pe-catuitu în afacerile sele scolare, sa arate casuri speciali, — și Înaltulu Guvernu și acést'a a întrelasatu a face. Nu scimu déca se va fi satisfacutu celu puținu acelei cereri prea drepte a Consistoriului nostru, cá pentru de a evitá în viitoru totu felulu de conflicte, între organele statului și ale bisericeii, în ceea ce se tine de conlucrarea loru în folosulu scóteloru, Înaltulu Guvernu sa binevoiescá a face cunoscutu în modu hotarítu: ce întielege prin suprem'a inspectiune de statu în trebii scolare? —

Nu voim a ne terminá cuventulu cu ceea ce amu spusu mai în urma despre scótele nóstre și de aceea vomu continuá în favorulu loru a mai vorbí inea ce-va și în nrulu viitoru.

Eveneminte politice.

Săbiu 28 Martiu

Cetimu ca s'a tinutu conferintie în cestiunea croata între ministrulu de Beust, cancelariulu croatu și alti barbati de statu magiari. Resultatulu se dăce a fi, ca afacerile croate sa se deslege numai între aceste două țeri (Croati'a și Ungari'a), fára de amesteculu regimului de dincolo de Lait'a. Partid'a numita ungaréscă din Croati'a se bucura de statorirea principiului acestu'a, pentruca crede ca în tipulu acést'a va ajunge mai curescendu la drepturile constitutionale ale țerei.

În nrulu trecut amu impartásitu unu telegramu în cestiunea croata. Altulu ne spune acum ca Deák și Ghiczzy au depusu pre mész'a casei deputatiloru proiecte de legi în întielesulu celoru cuprinse în telegramulu pomenitu. —

Din unu tel. la „Sieb. Bl.“ (9 Apr. n.) aflám, ca afacerea Croatei e déjà resolvita. Se primesce propunerea lui Deák, carea privește servarea întregitátiei corónei și chiama Croati'a la încoronare iera celelalte le lasa nedecise. Totu din acelu telegramu se vede, ca a s t a d i primesce cas'a deputatiloru unu mesagiu, dupa carele va urmá apoi amanarea dietei pána în Maiu.

Dupa altulu din „Hrm. Ztg.“ se dăce, ca ama-

narea dietei urmèza din urgentia regulării municipielor.

Cestiunea Luxemburgului e inca obiectul discutiei diurnalistice.

Ducele de Gramont la o soireea data de densulu (e ambasadorele francesu in Vien'a) a conversatu cu tramisulu Prussiei in unu modu batatoriu la ochi. In aceea si se dice ca in Berlinu contele de Bismark au datu Tramisului austriacu se intielega, ca deca nu se invoiesce ca tratatele incheiate din partea prussiana cu nemtii de sudu, Prussia va intrebuintia mesuri apesatore asupra Austriei.

O corespund. a „Albinei“ ce i se tramite din Bucovin'a spune de emisari russi, cari propaga ruisismulu crucislu si curmedislu in tiea si cari spunu: ca russii acusi au sa intre in Galiti'a si Bucovin'a, pentru luarea in zalogu a acestoru tieri pentru unele datorii dela 1848. — In legatura cu acest'a amintim de ceea-ce cetim in alte diurne: ca in Petersburg si in Moscova se formeza unu comitetu pentru ingrigirea de cei raniti in resbele.

Din Pest'a.

In 1 Aprile se tinu o sedintia in cas'a deputatiloru numai pentru autenticarea protocolului din sedintia trecuta si prin urmare si a conclusului in privintia afaceriloru comune. Notariulu Toth se insarcineza a duce estrasulu protocolului in cas'a magnatiloru. Cu acest'a se incheia misiunea acestei sedintie cercetata numai de putni membri.

In acesta di s'a tinut sedintia si in cas'a magnatiloru. Pre banc'a ministriloru era numai Br. Wenkheim, Conte Mico si Gorove; pre banc'a prelatiloru 12 episcopi.

Sedintia s'a deschisu la 12 1/2 ore diu'a sub presedintia nou denumitului presedinte, supremu judetiu alu tiei, Georgiu Majlath.

Presedintele se adresa cu unu cuventu saluatoriu catra magnati, in care cuventu presedintele laudandu capacitatea de barbatu de statu a predecesorelui seu (P. Sennyei; se afla pe banc'a baroniloru imperiali). Amintesce apoi de greutatea pusetiunii sele si in fine roga cas'a sa-lu onoreze cu increderea si cu spriginula ei.

Tramisulu casei deputatiloru preda conclusulu acelei'a asupra afaceriloru comune, care se si pune pe 3 Aprile la ordinea dilei.

In 2 Aprile a venit pre tapetu unu proiectu de resolutiune asupra modalitatiloru la recrutatiune, carele in o sedintia de o ora si jumetate s'a luat la desbatare si s'a si resolutu trecendu-se prin cetirea prima, a dou'a si a treea.

In acesta cestiune vorbesce Tisza si face unu amendementu, ca sa se dice in locu de a p l a c i d a r e a recrutiloru si v o t a r e : „imputeria“ la scoterea de recruiti si „asentati“. Propunerea lui

V l a d u c a sa se scada tempulu de servitiu dela 6 la 4 ani, nu se primesce. Asemenea nu a lui Farago carele (la p. 10) pretinde, ca in regimentele unguresi numai unguri sa poa fi oficiari.

Se suspende sedintia pre o jumetate de ora, si la continuare se verifica protocolulu.

In 3 Aprile veni in cas'a magnatiloru la ordinea dilei conclusulu casei deputatiloru asupra afaceriloru comune, carele se primi fara de nici o opusetiune. Asemenea face cas'a magnatiloru cu proiectulu de resolutiune in 4 Aprile. In

5 Aprile desbatarea in cas'a deputatiloru a devenitu mai interesanta prin doue lucruri: respunsulu ministrului de justitia la interlatiunea facuta de Tisza Laszlo cu alta ocaziune. Ministrulu dice: ca inea in decursulu sesiunii acestei'a, se va aduce unu proiectu de lege despre indigenatu, in care toti fiii patriei voru capeta asemenea drepturi egale in privintia confesiionalitatiei; alu doilea interlatiunea dep. B a b e s i u, pentru ce s'a opritu tinerea conferintiloru comitatense in Carasiu. Interlatiunea acest'a va fi respunsa in un'a din sedintiele venitoare.

Ordinatie ministeriale

(in obiectulu recrutarei.)

Nru 226.

Dela ministeriulu ung. reg. de aperarea tiei.

Catra tote juridictiunile.

Prin acest'a ordonediu, ca, formandu numai decatu comisiunile miste in contielegere cu resp. comandante de intregirea armatei pentru pertratarea rechieriloru ce voru incurge in urm'a intregirii armatei din anulu cur., se dispuna asi, catu acele sa-si poa incepe lucrarile celu putinu pre la 26 l. c. si sa si le poa fini celu multu pana in 29 Aprile a. c., si locitorii sa se incunoscintieze de tempuriu insemnandu-se ca numai cele dintae trei clase (1846 1845 1844) se voru chiama.

In privintia comisiuniloru de absolvere planulu de calatoria are a se stator indata in contielegere cu resp. comanda de intregirea armatei si a se substerne aici.

In casu de lipsa, pre teritoriulu unei comande de intregirea armatei se potu forma si 3 comisiuni de eliberare.

Din partea civile voru lua parte la acesta lucrare unu comisariu esmisu pentru acest'a unu medicu civilu, cari voru fi insinuat aici cu numele si respectivulu jude cercuale.

La alegerea acestoru comisari in prim'a linia va ave a se lua in consideratiune desteritatea si increderea de care se bucura entare, in a dou'a linia insa, din punctu de vedere alu economiei, dupa putintia numai atari oficiali voru fi de aplecatu, cari

providenti cu pausiale de drumu, nu voru causa si alte spese.

La pertratarea acestoru petitiuni rechiamatore au a se tine in vedere urmatoarele principie conducatoare:

a) Tax'a de eliberare numai pana la diu'a pertratari rechiamariloru se potu solvi.

b) Titlurile de eliberare, deca se documenteaza de ajunsu inaintea comisiunii miste, suntu urmatoarele, si adeca:

I. Din respectu familiaru.

1) Uniculu fiu alu unui tata seu alu unei mame veduve de 60 de ani,

2) dupa morte parintiloru, uniculu nepotu alu unui mosiu seu alu unei bune (mama betrana) veduve de 60 ani,

3) uniculu frate alu unoru frati de totu orfani.

Intr'aceea numai acel'a uncu fiu, nepotu seu frate se poa elibera, care

a) e de origine de sange si legitima,

b) dela a carui remanere a casa depinde sustinerea parintiloru, mosiloru seu fratiloru, si deca acel'a si implinesce intr'adeveru acesta detoria.

De 60 de ani au a se considera si acei'a, cari din defecte spirituali ori corporali necurabili suntu ne apti de a lucra si castiga.

De uncu fiu, nepotu seu frate are a se considera si acel'a, alu carui uncu frate seu mai multi:

aa) servece in armata, fia si in reserva (dara nu suplentu), seu

bb) inca nu e de 18 ani, seu in fine

cc) din defecte spirituali ori corporali necurabili e necapace de lucru si castigu.

4) Care este acum in a III clasa, deca s'a casatoritu inainte de a se lua la pertractare rechiamarile de acestu tempu, deca candu a fostu in clasa I si II si-a facutu detoria, daca-i traiesce muieria si prunculu si pentru sustinerea acestoru remanerea lui a casa e neaperatu de lipsa.

II. Din respectu religiosu.

a) Fetiele (personele) hisericesci (preotii, predicatorii, teologii si calugarii)

b) candidatii la trepta preotiesca,

c) Rabinii si candidatii de rabini.

III. Din respectulu pusetiunii civili.

a) Oficialii de statu si comitatensi, practicanții si subpracticanții in conceptu deca-su jurati,

b) oficialii institutelu financiarie publice, reprezentantie regnicolari si oficialii cetatiloru (orasieloru) incredintatii cu administratiunea politica — incatu la inlocuirea posturiloru loru de servitiu se potesce absolvarea drepturiloru si sciintieloru de statu.

IV. Din respectulu instructiunii publice.

FOISIORA.

Impartasiri dintr'unu manuscriptu,

ce tracteaza despre Dreptulu Canonicu alu Bisericeii greco-resaritene ortodoxe ecumenice.

(Urmare.)

Sinodulu localu XII.

— Sinodulu acestui'a au venit in parte spre decidere doue obiecte forte grele, si adeca I, ca sub care patriarhia, sub cea a Romei seu a Constantinopolei are sa vina Bulgari'a cea nou intorsa la crestianismu? si II ca imparechierile escate pentru depunerea lui Ignatiu si alegerea lui Fotiu de patriarchu alu Constantinopolei sa se curme. Insa tota nediniel'a Resariteniloru pentru deciderea drepta a acestoru obiecte au remasu fara succesulu doritu, caci 1, Rom'a n'au vrutu sa ceda patriarhatulu Constantinopolei pre Bulgari'a, de-si dupa pusetiunea ei geografica, dupa meritele Archiereiloru resariteni, caci acesti'a au luminatu pre Bulgari spre imbratsiarea bisericeii lui Christosu, precum si dupa stapanirea politica, caci era sub Imperatul romanu alu resaritului, se cuvenea patriarhatulu Constantinopolitanu, precum s'au si facutu; 2 caci si in privintia lui Ignatiu si Fotiu nu s'au pututu ajunge la fina-le impacare, pretindendu siesi dreptulu de supremulu arbitru in treba acesta, la care resaritenii pre bas'a Canoneloru positive si sustatore in valore nu s'au pututu invo. Si fiindca cele intemplete in privintia acestoru doue obiecte se tinu mai de a-

prope de istoria: pentru aceea le trecemu cu vederea aci, si amintim despre lucrarea legislatore a acestui Sinodu, care au adusu trei Canone, dintre care in celu 1. au leginitu, ca spre incetarea sminteleloru si prigoniriloru escate intre Nicolau si Adrianu Papiloru din Rom'a, si intro Fotiu alu Constantinopolei, cati preoti, mireni, seu Episcopi s'au afurisitu de Pap'a Ioann alu Romei, acei'a sa fia afurisiți si de Fotiu patriarchulu Constantinopolei, asemene si cati mireni, preoti seu Episcopi s'au afurisitu de Fotiu, sa se socolesca de afurisiți si de catra Pap'a Romei fara strimtorarea privilegieloru scaunulu Romei prefite in canone; in celu alu 2. ca Archiereii, cari voru vrea a se lasa de Eparchiele loru, si a se retrage la vre-o manastire, sa nu se mai poa intore la Eparchie; in alu 3. ca acel'a mirenu sa se afurisesca, carele va cutedia sa bata seu sa incheida pre vre-unu Episcopu. —

Despre poesi'a romana.

(„Convorbiri literarie“)

Conditieuna materiala a poesiei.

(Urmare.)

Din aceea si particularitate poetica se explica farmeculu fabuleloru lui Lafontaine. Obiectulu acestoru fabule este cunoscutu din alti autori, poe nunci unulu nu este originalu alu lui. Dar ceea-ce este originalu in Lafontaine, este acea alegere admirabila de cuvinte, prin care in modulu celu mai simplu se exprima lucririle in natur'a lor palpabila:

Maître corbeau sur un arbre perché

Tenait en son bec un fromage.
Maître renard par l'odeur alléché
etc.

Il ouvre un large bec, laisse tomber sa proie
etc.

Shakespeare, modelulu celu mai perfectu pentru totu ce se va chiama vre-odata fantasia de poetu, se feresce pana la esageratiune de cuvinte abstracte si deca le intrebuintieza, le pune toldeun'a alaturea o imagine sensibila.

Esemple se afla pe fia-care pagine a opereloru sale. Sa ne marginim la cate-va din cele traduse in romanesce, din „Macbeth“*).

Sa potu resturna cu vitza mea limba
Ori ce te-aru departa dela cerculu de auru.

„Cerculu de auru“ in locu de corona regesca, la care aspira Macbeth.

In finele actului I. dice Macbeth

Sum deplinu hotaritu: intinsu e ori ce nervu
Spre teribila fapta.

In actulu III., scen'a 1.

eu sum radacina

Si tatalu multoru regi.

In scen'a 4.

Amu innotatu in sange atala de departe
Incatu de-a me ntorce totu asi greu mi vine.
Catu de-a merge nainte. In capu mi clocotescu
Curiose ganduri,

etc. etc.

Amis, ne creusez pas vos chères rêveries,

dice Victoru Hugo (Feuilles d'automne, 29).

* Traducere de P. Carp, publ. de Societ. „Junimea“, p. 16, 23, 24, 25, 60.

a) Profesorii și docenții institutelor instrucțiunii publice sau provizorii cu dreptul de publicitate, întelegându-se aici și docenții (inveiatorii, dascălii) școlilor populare, deca aceștia sunt aplecați definitiv pe calea denumirii ordinare,

b) advocații diplomați și doctorii ori cărei facultăți.

c) Studentii ordinari și publici de la universități, academiile de drepturi, de la academiile orientale din Viena, mai încolo de la gimnaziile supreme, de la politehnicele din imperiu și de la academiile de băi.

V. Din respectu de posesiune.

Proprietarii averilor ereditate, deca locuiesc a casa și poartă economiile și deca venitul din această economie este de ajuns pentru susținerea unei familii de cinci persoane dară nu întrece cuadruplul lipselor acestei familii.

Tote rezoluțiile de eliberare compete pe baza titlurilor atinse sub punctele II, III, și IV, și date de comisiunile miste de rechemare, dimpreună cu resp. petiții instruite, au a se substerne spre reviziune la acestu ministeriu ung. reg. de apărarea țerei pentru dejudicarea calitatilor prescrise până acum, și numai atunci se potu considera de valide deca voru castigă aprobare.

Recursurile contra rezoluțiilor negative ale comisiunilor de rechemare se potu da numai la aceste comisiuni în scrisu său cu vorbă celu multu în 8 zile.

Petițiile și acuzele, precum și recursurile sunt libere de timbru.

Pentru conspectulu geneologicu se potu pretinde celu multu 2 fl. v. a.

Asupră recursurilor date la tempulu seu la comisiunile miste de rechemare și substernute fără amanare nemijlocitu la ministeriulu ung. r. de apărarea țerei, decide finalminte acestu ministeriu. Rezoluțiile de eliberare ale comisiunilor de rechemare sunt valide numai pentru anulu acestă.

În privința districtelor și cercurilor de întregirea armatei, remane în validitate împărțirea făcută prin despusetiunea locutenintei reg. nr. 13,618 a. c.

În fine facu atențu pe municipiu, ca pe sēmă celor din clasele chimate (1846, 1845, și 1844) până la închiatarea recrutării sa nu se dee concesiune (pasu) de caletoria, afara de casulu candu aceia s'aru tinē de cei publice neapți.

Datu Bud'a 14 Martiu 1867.

Conte Juliu Andrassy m. p.

Revista dñuaristica.

În „Tromp. Carp.“ aflăm unu articulu intitulatu „Biserica română“ în care se pune întreba-

rea, ca ce va fi avutu guvernulu lui I. Ghica cu dechiararea prelatilor bis. rom. de necanonici. Arata ca e gingasiu lucru a derimă totu. Apoi continua :

Biserica este temelie Statelor. Astfel în Anglita, astfel în Franța, astfel în Rusia, astfel în tote Statele cari au o durată o consistență, o taria. Biserica loră a fostu pētră unghilăra a temeliei loră. Astfel și la noi biserică noastră a fostu temelie Statului nostru, temelie instrucțiunii și a moralității publice, de candu s'a fondatu acestu Statu, fia dincolo de Dunare, fia dincoace de Dunare.

Antaiulu Domnului român, Ioan Atzanu, alu cărui nume propriu a remasu titulu nestramutatu alu tutoru Domnilor români, a refuzatu corōnă Bizanției pentru ortodoxia. Radu-Negru a traitu cu o catolică, fără sa introduca cea mai mica eresia în biserică ortodoxă română pre care fundă elu Statulu român; astfel cu toti urmasii lui, cari au respins totdeună ori ce eresia și au imperternicitu Statulu lor în giurul colōnei credinței strabune.

Religiunea la noi a fostu Statulu. Ea s'a disu Legea, și candu s'au codificatu pentru primă ora diferitele obiceiuri ale țerei sub Matheu Bassarab s'a vediu ca Statulu, Legea, eră religiunea; și ca din religiune se reflectă și legile române și Statulu român. Tota instrucțiunea noastră incepea cu „sante Ddieule“, cu Tatalu nostru“, cu „Credidiulu“, până întra în testamentulu nou și în testamentulu vechiu care eră totă invetiatură, însvorulu tutoru cōnosciților și alu întiepciunii; eră „Vamele Vezduchului“, „Usi'a Pocaintei“, „Viēțile santilor“ pre de o parte, și pre de altă Istoria p a t r i e; pentru ca ori ce omu mintosu, cu daru dela Ddieu a scrie a povesti, nu avea altă în gandu, decâtu cum sa trēca la vecinicia faptele strabune, faptele aceloră cari le crease și le conservase o patria. Si istoricii nostri de acum două trei seculi, ne dovodeau astadi scrisile lor ca nu erau omeni, cari sa nu potă gandi, cari sa nu potă scrie și altu ce-va; dară ei erau preocupati, erau cuprinsi cu totulu de simțimentulu de religiune și de iubirea de țiera: lumea lor se marginea în patria lor, și ceriulu nu eră reprezentatu decâtu prin altariulu ortodoxu român.

Cu câtu a slăbitu în noi simțimentulu religiosu, cu atât a slăbitu și iubirea de patria, cu atât a slăbitu și puterea noastră morală și fortiele noastre fizice; pentruca numai credința întaresce, numai credința invertosieța, numai credința mantuesce. Credința în noi s'a scuduit, s'a slăbitu, s'a derimatu; și patriotismulu s'a surpatu cu dens'a, și ideile de vitezia de onore și de gloria au peritu seu treca câte odata că naluca prin mintea noastră, candu avemu curagiulu sa ne gandum la

trecentulu nostru scrisu de istoricii nostri sēn de istoricii streini. Si ca avemu unu trecut în acele epece în cari traiamu și credeam în biserică, unu trecut gloriosu, unu trecut egale cu alu aceloră cari ne despretuescu astadi, și potu sa ne despretuesca pentruca nu mai avemu nici puterea morală nici fortiele fizice, ni s'a slăbitu sufletulu și ni s'a bolnavitu trupulu; ca avemu unu trecut pre candu religiunea ne invertosiă cu morală ei și ne imbarbată cu preceptele ei, ca avemu unu trecut nu numai prin fapte de arme, dară și prin efectele unei civilizațiuni, este dovăda monumentele ce ne-au mai remasu, cari ne mai vorbescu înca prin plastica spre a intări cele spuse de istorici!

Tota acea civilizațiune și avea fundamentulu ei în religiune. Religiunea inspira prin secolulu XIII și XIV, pre mesterii români sa zidēca Bucovetulu în marginea Jului, pre ruinele și din ruinele strabunilor pre santulu Dimitrie din Craiova, și mai tardu metropoli'a din Tergoviste, monastirea Dealului sub Radulu celu mare, pre care a distrus'o ignorantia în lips'a de religiune, prin nisce nemti, cari au gramaditu acum alămuri preste tinichele și tinichele preste alămuri, cari lucescu în sōre spre a arētă ca totu fondulu nostru a remasu pre buze, precum religiunea, scuduită în dogmele ei, a remasu numai în nisce forme esteriore; precum onōrea, perita din anime, lucesce atarnata pre pepturi!

Artile și civilizațiunea română se surpa, i-si iēu forme bizare într'o ingalare de civilizațiune exotica, eterogena fiintei noastre; și patriotismulu nostru se preface într'o ingalare confusa de cosmopolitismu, cu care talismanu ni se fura fondulu naționalității noastre, precum prin confusiunea propagandelor și prin eterodoxii pusi prin școle și pensionate, spre instruirea și educatiunea fiilor și a ficeloru romane, ni se fura credința strabuna: ortodoxia, ortodoxia română, fondulu romanității și alu Statului român!

O! avemu unu trecut și nu ni-lu puteti negă voi, paganilor de totu felulu și voi paganilor remasi, din retacire în retacire, fără consciința despre ale vōstre proprie; avemu unu trecut și acelu trecut este în biserică noastră! Nu derimati biserică română pentruca, cu darimarea biserică romane, derimati și totu trecutulu Român: din biserică română au emanatu tote faptele cele mari ale Românilor și s'au reflectatu în totă întiepciunea română faptele de arme, faptele de Statu, faptele de civilizațiune. Resbōiele de atacu, resbōiele de resistința și de conservare, cetățile noastre, artile noastre, literatură noastră, limbă noastră, iubirea de țiera și de Ddieu, au purcesu din biserică noastră; și totu ceea-ce ni s'a mai conservatu a fostu prin biserică.— Nu atingeti biserică; pentru ca numai biserică noastră mai pōte repară tote câte ati stri-

2. Alu doilea mijlocu ce-lu vedemu întrebuintiatu de poeti pentru a produce materialulu sensibilu în gandirea cuvintelor din partea auditorului sunt adjectivele și adverbale, ceea-ce s'a numitu „epitete ornante“. Substantivulu și verbulu singuru, chiaru candu se referu deadreptulu la objectu și acțiuni materiale, nu producu în mintea noastră decâtu o slăba amintire de sensibilitate, mai multu o nalucire a materiei, decâtu o adeverata impresiune. Candu dicemu d. e. Hasdrubal fu ucisu în batalia dela Metaurus, nu se gandum la imaginele sensibile, ce aru trebui sa fia cuprinse în aceste cuvinte. Nici pe Hasdrubal nu ni-lu inchipuim în figura lui, nici uciderea nu ne o reproducem cu totu ce are ea de crancenu, nici batalia, nici riulu Metaurus: aceste substantive și verbi sunt numai semne uscate pentru gandirea abstracta a faptului istoricu, gandire exclusiv prosaica.

Poetulu nu pōte întrebuintia asemene verbi și substantive gōle, ci este silitu a le imbracă, ale improspetă în partea lor sensibilă prin anume relevare a ei. Acı este caus'a, care ne esplica d. e. epitetele constante ce le aflăm în Homeru lângă persoanele principale din epopeile sale. Homeru nu numesce pe Achilu singuru, nici pe Diomedu, nici pe Pallas Atene, etc. Căci ce suntu aceste nume? Cuvinte reci, cari nu silescu imaginatiunea a-si reproduce personă în plenitudinea ei de viētia palpabilă. De aceea Homeru dice totu deună πόδας ἄκνυς Ἀχιλλεύς=Achillu celu grabnicu la picioru, și te silesco astfel a-ti construi în fantasi'a ta imaginea sensibilă a eroului; Homeru dice βόων ἀγαθός Διομήδης=Diomedu celu bunu la strigatu, γλαυκῶπις Ἀθήνη=Minerva cu ochiulu albastru, etc.

Shakespeare în „Macbeth“, unde vorbesce Banquo cu vrajitorile *), le descrie :

Se vede că n'tiegeți,
Căci fia-care pune degetulu ciuntitu
Pe s'barcitele budie.

Și în altu locu :

Voiu fi silitu sa iau
Dela nōptu 'mprumutu vre-un'a dñ a ei
În tuncate ore.

Alexandri, în eminent'a sea poezia „Groza“, destēpta cea mai via impresiune prin adjectivele pline de sensibilitate, cu care insotiesce objectele gandirei :

Galbenu că faci'a de galbenă cera
Ce aprōpe-i ardea,
Pe o scandura vechie aruncatu afara
De somnulu celu vecinicu Groz' acum dormea . . .

Unu mosineagu atuncea, cu o barba lunga,
La Groza mergendu,
Scōse doi bani netedi din vechi'a lui punga,
Lângă mortu i puse, man'a-i sarutandu,
Mai faci' o cruce și dise plangend, etc.

Totu epitetele producu impresiunea pitorēscă și marcată în poezia lui „Strang'a“, d. e. în strofa a 6-a.

Optu voinici cu spete late
Și cu maneci s'uflecate
S'au cu puscile n'carcate.

Frumōsu este adjectivulu sensibilu în strofa lui Muresianu.

*) pag. 7 și 43 din editiunea „Junime“.

Înaltia-ti la t'a frunte și caută'n giuru de tine
Cum stau că bradi în munte voinici sute de mii. . .

Fortē plasticu în descrierile sele este Bolintianu.

Nōptea se întinde și din gēn'a sea
Argintōse lacrimi preste flori versă.

Colo sub o nēgra stānca
Geme riulu spumatoriu,
Pacea noptii e adenca,
Lun'a dōrme pe unu noru.

Caigi! vedī, nōptea vine
Dupa dealuri fume g a n d ū.

Pe unu piscu selbaticu și vijeliosu
Unde urlă'n pōle Argesiulu spumosu,
Este o cetate.
etc.

3. Unu altu mijlocu de a realiza aceeasi condițiune indispensabilă a frumosului poeticu sunt personificările objectelor nemiscatōre s'au prea abstracte, precum și a calitatilor și acțiunilor. Prin această ce introduce în gandirea cuvintelor o nouă surprindietōre, ce descēpta imaginea sensibilă și colorēdia schemă palidă a cuvintului prin cea mai energica visiune.

Dej'a Homeru nu mai întrebuinteaza verbulu simplu a sagetă, ci dice :

Sageat'a sbōra cu voluptato pentru
a gustă carnea inimica.

În Horatiu grigi'a se urca pre corăbii

Scandit aeratas vilioșă navos
Cura. (Va urmă.)

catu și câte ati derimatu voi nedusii la biserică, I ati luat averea, nu v'atingeti și de disciplin'a ei; nu v'atingeti și de dogmele ei, nu scuduti colôn'a credintiei, credintia, care ea singura pôte mantui. Prin propunerea impia, prin barfirea, prin imbalarea contr'a prelatilor cari reprezenta conduce și administréza credintia, ati tîntitu la deramarea colônei; credintiei, la darimarea temeliei bisericei române, ati cugetatu sa stigmatizati de anti-canonice și de erezia tôte tainele sânte administrate de doi ani încôce: botezulu și cununia, spovedania și impartășirea, ungerea, immormentarea.

Dle Crezulescu, respinge cu indignatiune acésta propunere impia și acésta idea funesta. Acésta fapta va fi démna de d'a; ea va fi tamaia care va merge deadreptulu la parintii, la bunii și la strabunii Diale.

Rasinari 25 Marte 1867 st. v.

On. Dle Redactoru! Diu'a de Bun'a-vestire a fostu o serbatóre indoita pentru noi Rasinareni, un'a căci astadi serbâmu aducerea aminte de diu'a aceea in carea angurulu Gavriilu a vestitu Nascătórei de Ddieu, ca va nasce pre mantuitorulu lumei,— alt'a căci comun'a noastră a consantitu scól'a sea inca din anul 1847 patronatulu serbatórei de astadi.

Deci cu ocaziunea acésta corpulu invetiatorescu de aici a arangeatu in onórea patronulu scólei o festivitate, carea a decursu in chipulu urmatoriu.

Dupa finirea servitiului divin u poporulu dela ambe bisericile incunosciintiatu prin preotii respectivi slujitori, s'a adunatu in curtea institutulu scolaru, unde erau pregatite cele de lipsa pentru santirea apei. Dela biseric'a cea vechia a venit u poporulu cu processiune in frunte cu Santiele Sele preadennii nostri preoti Sav'a Popovicu și I. Drocu și intonandu corulu sub conducerea dlui invet. Petru Bancila o poesia ocaziunala compusa de DSea.

In curtea institutulu scolaru s'a facutu santirea apei de câtra dd. preoti susu numiti, insotiti fiindu și de Parintele catechetu I. Drocu jun.— Dupa santirea apei, pâna candu preotii a stropitu cu apa (botezatu) pre poporulu adunatu, corulu tinerimei scolare a intonatu Imnulu Maj. Sele Imperatulu nostru și Imnulu prea bunulu nostru Metropolitu.

Dupa acésta d. invetiatoriu I. Petrascu, a tinutu cuventare, pe carea sunteti rugati Domnule Redactoru a o insera întreaga in colónele stimabilulu DVóstre diariu „Telegrafulu Român“.*)

Dupa finirea cuventârei s'a intorsu fia-care la ale sale, plinu de cea mai mare bucuria, carea se puté ceti de pe fati'a fia-cârui, căci acum ne vedemu și noi liberi celu putinu in esercearea dreptulu nostru scolaru, dreptu atátu de frumosu și salutaru.

I. Meliu.

Varietâti.

* La impartășirea l. „K. K.“ nrulu 35 despre toastele din Gherl'a, comunicata in Tel. Rom. între Varietâti, primimu o corespondintia datata Gherl'a 4 Aprile, din care scótemu urmátorele: mergendu in un'a din dupa prândiele lonei lui Martiu vre-o câti-va români in bereri'a din locu, aflara acolo o multime de fitigei (coconasi) de arménu beti, vreamu sa dicemu, bindu la bere și asiedian-du-se și ei in giurulu mesei se escá cá ori unde între pahara, dispute despre diferite lucruri din lume, se intielege, ca se apucara și de politica, scotindu-se pôte in momentele acelea, ca dela ei va depinde deslegarea nodulu gordicu — și cancelistulu M. nu se puté rabdá sa nu radice și acolo unu toastu amestecandu in elu și ministeriulu ungurescu, in sa nu in form'a publicata de „K. K.“ Apoi aflandu-se între ei și unu arménu renegatu, carele numai dela restituarea constitutiunei unguresci încóce incepú ierasi a dice ca e ce au fostu, adeca arménu, Augustinu Munteanu, vitiosu cum e, au radicatu, séu mai bine dicendu au strigatu, unu toastu a d r e m cu accentuarea cuvintelor mantuitorulu despre bucuri'a de unu intorsu fatia cu 99 drepti. Diserâmu, ca Munteanu au strigatu toastulu de aceea, căci déca va cunosce cine-va obiceiulu unor'a de pe aici in discursu, va scí și aceea, ca enm vorbescu de i n c e t u și cu deosebire ce linisce au pututu fi atunci între ei, candu beusera déjà binisioru din bere! Ca Muresianu se fi inceputu strulu toastelor, nu e adeveratu, căci atunci

*) Numai sa avemu locu.

R.)

vorbisera déjà pôte și dicee altii totu lucruri ce au numai in cârcime și între pahara locu. — Noi nu putemu pricepe cu ce scopu au pututu publicá „K. K.“ minciunile mai susu atinse din Gherl'a, de órece, cá fôia intielépta trebuie sa scie, ca ómenii pre aici, in lips'a totulu ce e nou și aru putea caus'a óresi-care distractiune, de uritu trebuie sa-si ia refugiu la minciuni și flécuri mari cá ale corespondentilor din Fagarasiu ai ei, dovéda scorniturile ticalóse buciurate déjà mai de tôte diu'ariele unguresci despre judele supremu opidanu de aici Lasslofi, cu ocaziunea imbucurârei pentru restituarea constitutiunei magiare, cari tôte nu fura alt'a decâtu nisce flécuri scornite de unii demni de totu dispretiulu omenimei, au dóra au voitu sa ne provóce prin acelea la prostituare? E tristu lucru candu foi politice se dejosescu; la publicarea scornitorilor din crisme și apoi si mai tristu déca se face capitalu politicu din ele!

*** (La celebrarea încoronârei.) Precum spune „Hungaria“, din ambele bisericile din cetatea Bud'a, in cari se va face ceremoniade încoronare, au a se delaturá tôte bancele și altariile laterali și in loculu lor au a se asiedia tribune. Numai in sanctuariu, unde se voru constitui dóue tronuri, voru remanea și bance pentru demnitarii bisericesci și alte notabilitâti. Banchetulu celu mare lu va va dá regele in localitâtile redutei din cauza ca alte incaperi mai spatióse nu se afla in Bud'a-Pest'a. Dupa cum se dá cu scotél'a, ceremoni'a încoronârei va durá 4—5 óre.

*** (Gard'a nobila unguresca) Acésta, precum se aude, ierasi se va restituí. Maj. Sea au determinatu, cá pre tempulu încoronârei sa se denumésca unu capitân pentru gard'a acésta, iera gard'a nobila sa se compuna din doispredece pâna in cinci-spredece oficiieri din armata. Iera dupa încoronare se va restituí gard'a acésta in întregitatea sea.

*** (O parere magiara in cestiunea natiunalitâtilor Ungariei.) „1848.“ o fôia ce apare in Pest'a scrie între alte: „Cestiunea natiunalitâtilor e pentru Ungari'a o cestiune de esistintia. Deslegarea causei orientali are dóue pârti prim'a caderea imperiulu turcescu, a dóua organizatiunea popórelor eliberate. Nu esista tíer'a asupr'a cârei'a deslegarea acéstei cestiuni ce esercite inflóntia mai mare decâtu asupr'a Ungariei. Tunulu dintâiu ce se va audi la Dunare, va face cestiunea natiunalitâtilor Ungariei o cestiune européna. Batalia se va incepe între popóre. In fati'a bataliei pentru libertate, murii dreptulu istoricu cadu in ruine. Deci detorintia noastră este: a impacá nisuintiele natiunalitâtilor cu dreptulu istoricu ungurescu. Déca pre tempulu bataliei ce se va incepe in resaritu — ceea ce mai lesne se pôte intemplá astadi decâtu mâne — natiunalitâtile voru privi la magiaru cá si la unu inimicu alu lor cá astadi, atunci o batalia infricosiata a natiunalitâtilor va acoperi patri'a noastră. In acésta batalia ori câtu de eroicesce ne vomu luptá, invingerea nu va fi in partea noastră. Chiaru invingerea cu arm'a, cu acésta cauza aru fi pentru noi o cadere. Deci trebuie sa ordinâmu astfelu trebile cá pre tempulu resbelulu orientalu, natiunalitâtile sa nu ne gasésca de inimizii ai lor. Putemu noi ordiná acésta? Vomu vorbi cu ocaziunea venitória. Dar si pâna atunci sa nu uitâmu ca acésta e cestiune de esistintia.“

*** (Nu voru fi honvedii.) Fôia oficiósa publica, ca gendarmeri'a tiei se va desfiintia, și activitatea ei se va predá dirigatiorilor de tíera și municipale. Asemenea se va putea intemplá și cu vigili'a de finantia și de politia. In loculu acestor'a au vrutu sa constitué ministeriulu ungurescu 10 bataliuni de honvedii și s'au si rugatu pentru imputernicirea din partea monarchulu in privintia acésta. Imperatulu in sa nu au incuviintiatu propunerea acésta, amintindu, ca chiaru si numirea singura de honvedii aru trebui sa fia vatemátóre pentru unitatea armatei, ca la tóta intemplantia se va constitui o trupa de ascurantia, in sa pentru acésta aru trebui alésa o astfelu de numire, carea sa nu revóce nici decum vre-o prejudetiu militariu.

*** In privintia contelui Cibrario, carele au sositu dela Florenti'a la Vien'a și in privintia courierulu de cabinetu italianu, Dlui Anielli, carele se afla in curtegiu (a câror'a sosire se aduce in legatura cu calatori'a ce o va face printiulu Um-

berto), audimu, ca missiunea contelui Cibrario in adeveru are de scopu, cá sa efeptueze despártirea actelor un'a de alt'a din ambele archive. — Precum se spune, gubernatorulu din Crain. Bar. Bach, va sa devine gubernatoru in Trieste. Se dice, ca si in Carinthi'a și in Tirolu se voru face schimbâri.

*** (Lucru demnu de imitat.) In Brannschweig s'au facutu din partea reuniunei cetâtiilor otârirea, cá la salutarea de pre strada sa nu se mai iea palari'a josu, cu atâta mai putinu, de órece o astfelu de otârire s'aru fi facutu déjà si inainte cu vre-o 20 de ani. Membrii reuniunei amintite róga pre publicu intr'unu anunciu (insciintiare) „cá reverintia séu stim'a sa si-o arate numai prin o atingere cu mân'a de palariu séu prin o miscare de mâna salutátóre.“

*** In „G. Trans.“ aflâmu o coresp. din Clusiu de urmatoriulu cuprinsu: „Cu acésta ocaziune ve rogu cá in interesulu conatiunalilor nostri se binevoiesci a dá publicitatei interpretarea cea mare, care au decisu societatea de ascurare din locu „Victori'a“, a o efeptu in interesulu comunu alu patriei noastre. — Societatea acésta e asiediatu cu sanctiunare mai inalta pre actii, — si au primitu pâna acum'a ascuratiuni numai in contr'a foculu, dar pentru cá sa pôta estinde afacerile sele si la ascurârile in contr'a ghiatiei, a transportulu, a victiei de omu și animalu, au decisu in adunarea sea generala din 17 Nov. an. tr. cá sa dea, cá bas'a ramurilor de ascuratiune indicate inca 1000 buc. de actie. Dupace in sa noi români nu posedemu inca pâna acum o atare societate de ascurare, dupace acésta presenta nu are nu are nici unu caracteru natiunalu și are de scopu de a impartâsi pre fiacare cive alu patriei fára de deosebire de natiunalitate și confessiune in beneficiile sele cátu si in favorurile asiediametulu de creditu, care l'au infiantiatu numai pre sém'a actionarilor, ba precum suntu din fontana sigura insciintiatu voiesce in agendele sele avende cu români a întrebuintia și limb'a noastră natiunala, — precum ne-amu convinsu si din o provocare a comitetulu aceluasi scrisa romanesce si tramisa câtra Domnii nostri din Clusiu si impregiaru, nu potu a nu recomandá întreprinderea acésta patriotica conatiunalilor nostri, cá sa cumpere si sa devina in posesiunea atâtoru actie, care sub nrmátorele conditiuni se potu cumperá.

- 1) un'a actie suna despre 1000 fl.;
- 2) din sum'a acésta numai 300 fl. suntu de a se solvi in bani gat'a, — iera despre 700 fl e de a se dá unu contractu séu obligatiune.
- 3) Cine platesce sum'a acésta de 300 fl. antcipalmente va capetá pre lângu dobend'a (dividenda) avuta dupa actia, — inca si 6% dupa cele 300 fl. — care o pôte platí si in 10 rate.
- 4) Castigulu celu mai mare alu societâti e acél'a, cumca pe sém'a actionarilor s'a constituitu unu „asiediametu de creditu“, care fia-care actionariu lu pôte folosi in sensulu statutelu. —

In Clusiu e incredintiatu cu vinderea atâtoru actie. D. Carolu Benedek, care e plenipotentiatulu extraordinaru alu societâti. —

Nr. 8—2 Concursu

Pentru întregirea statiunei vacante de invetiatoriu in comunitatea gr. res. Petril'a, ce e ingremiata inclitului comitatu alu Carasiulu și protopresbiteratulu gr. res. român u alu Bisericei albe, se escrie prin acésta concursu.

Cu acésta statiune suntu impreunate urmátorele emolumente anuale:

- a) in bani gat'a: 63 fl. v. a.
- b) in naturale: 24 meti de cucuruзу, 100 ponti lardu, 50 ponti de sare, 12 ponti lumini, 6 orgii de lemne, trei jugere de pamentu și cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu de invetiatoriu voru avé a inzestrá petitiunile lor concursuale, timbrate dupa cuviintia, cu estrasulu de botezu, cu atestatu despre absolvarea cu sporiu bunu a cursulu pedagogicu in institutulu preparandialu din Aradu, apoi despre servitiulu de pâna acum si portarea lor morale și politica, si astfelu inzestrate le voru substerne Venerabilulu Consistoriu dreptu maritoriu alu diecesei Caransebesiulu pâna in 25 Aprile a. c. vechiu.

Caransebesiu, 13 Marte 1867.
Consistoriulu diecesei Caransebesiulu.

INDREPTARE In nr. tr. pag. I col. I sirulu 11 in locu de „Cá sa-mi dau unu tributulu“ a se ceti: Cá sa-mi dau si eu tributulu etc.— La Foisiora, pag. II. col. II sir. 3 in locu de „pictura judica“, a se ceti pictura indica.